

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry:n tavoitteet aluevaaleissa

Kulttuuri ja taide edistää hyvinvointia ja terveyttä - siksi KULTA ry:n tavoitteena on saada taide- ja kulttuurilähtöiset hyvinvointipalvelut vakiinnutetuiksi osaksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

1. Kulttuurihyvinvointi vakiintuu osaksi sotea koko maassa.

Mitä pitäisi tehdä, jotta tavoite toteutuu:

Jokaisella alueella tulisi olla kulttuurihyvinvointikoordinaattori. WHO:n suositusten mukaisesti kulttuuria ja taidetta kannattaa käyttää osana sosiaali- ja terveystalouksia ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Tätä kutsutaan kulttuurihyvinvoinniksi. Monet sosiaali- ja terveysalan toimijat ovat palkanneet kulttuurikoordinaattoreita, monet kulttuuritoimijat ovat kehittäneet palvelutarjottimia, mutta yhtä kaikki: uusilla hyvinvointialueilla tulee olla palkattu virkahenkilö, joka varmistaa, että kulttuurihyvinvointi alueella toteutuu ja toimijat löytävät toisensa.

Lisätietoja kulttuurihyvinvoinnista:

<https://taikusydan.turkuamk.fi/yleinen/maailman-terveysjarjesto-whon-raportti-taiteen-ja-kulttuurin-terveysvaikutuksista/>

<https://www.kulttuurihyvinvointipooli.fi/>

<https://www.taike.fi/fi/kulttuurihyvinvointikirja>

<https://100minuuttiataidetta.taike.fi/edellakavijat/>

<https://kulttuurijataide.fi/wp-content/uploads/2019/01/Taiteen-ja-kulttuurin-vaikutukset-sosiaaliseen-hyvinvointiin-tietokortti-21112017-1.pdf>

<https://kulttuurijataide.fi/wp-content/uploads/2019/01/Taiteen-ja-kulttuurin-vaikutukset-terveyteen-tietokortti-21112017.pdf>

<https://www.artsequal.fi/fi/>

2. Taide kuuluu myös sairaille.

Mitä pitäisi tehdä, jotta tavoite toteutuu:

Taiteen prosenttiperiaate otettava käyttöön hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon uudis- ja korjausrakentamisessa. Taiteen prosenttiperiaate tarkoittaa tässä tapauksessa sitä, että tietty rahasumma budjetoidaan visuaalisen ja osallistavan taiteen hankintoihin osana rakentamista ja käyttötaloutta. Suomessa on pitkät perinteet taiteen – elämysten ja kauneuden – voimasta

sairaaloissa. Jo Paimion parantolassa filmihullun Aallon ideasta heijastettiin elokuvia ruokalan seinään iloksi ja virkistykseksi potilaille.

Lisätietoja taiteen prosenttiperiaatteesta ja julkisesta taiteesta:

<https://www.julkinentaide.fi/>

https://www.julkinentaide.fi/sites/default/files/kasikirja/Prosenttiperiaatteen_kasikirja_Taiteen_tilaajalle_2019.pdf

<https://minedu.fi/prosenttiperiaate>

<https://taiderakentamisessa.fi/>

<https://www.jyvaskyla.fi/kangas/kangas-1>

3. Kulttuuri auttaa ennaltaehkäisemään terveysongelmia.

Mitä pitäisi tehdä, jotta tavoite toteutuu:

Jokaisella alueella tulisi olla kulttuurihyvinvointisuunnitelma. Kulttuurihyvinvointisuunnitelma pitää myös viedä osaksi hyvinvointialueen strategista suunnittelua, alueellista hyvinvointikertomusta ja tietysti myös pantava toimeen! Suunnitelman perusteella on budjetoitava asianmukaiset resurssit kulttuurihyvinvoinnin palveluihin. Hyvinvoinnin ja terveyden lisäksi kulttuuri edistää osallisuutta, joka tulee olemaan alueiden suuri haaste.

Esimerkki kulttuurihyvinvointisuunnitelmasta ja THL:n näkökulma osallisuuteen:

<https://www.kymsote.fi/medias/Kymenlaakson-kulttuurihyvinvointisuunnitelma-2020-pdf.pdf?>

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-edistamisen-mallit/uudista-asiakastyota-luovasti-ja-leikkisasti/luovat-menetelmat-vahvistavat-osallisuutta>